

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ความสุขของครอบครัว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

FAMILY HAPPINESS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	ความสุขของครอบครัว
โดย	อดิศักดิ์ ศิรินพวงศ์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ วิริยญา ดวงรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์วิริยญา ดวงรัตน์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปริญญา ตันติสุข)

630120047 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : จิตรกรรม, ความสุข, ครอบครัว

นาย อติศักดิ์ ศิริพงษ์: ความสุขของครอบครัว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ วิริยญา ดวงรัตน์

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสุขของครอบครัว” ที่นำเสนอรูปแบบของความสุขซึ่งเกิดจากการตีความหมายโดยบุคคลที่เติบโตจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่แสดงการทับซ้อนชั้นสีหลายชั้นหรือการลงสีแบบคลุมบรรยากาศ ทำให้เกิดเป็นคราบสีที่ไม่เรียบเนียนผ่านรูปเสมือนของบุคคลในครอบครัวแห่วงกลาง มีความหมายทางเทคนิคที่สอดคล้องกับความเป็นครอบครัวลักษณะแห่วงกลางซึ่งเป็นครอบครัวที่มีความไม่สมบูรณ์ ฉะนั้นร่องรอยจากคราบที่ทับซ้อนกันจึงสามารถถ่ายทอดความรู้สึกถึงชีวิตและความสัมพันธ์ในครอบครัวตลอดจนความสุขที่ค่อย ๆ ปรากฏขึ้นต่อบุคคล วัตถุและสถานที่ ความสุขที่เกิดขึ้นจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลางเช่นนี้จึงเป็นความสุขที่เกิดจากการเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายจนเกิดเป็นความปรารถนาที่จะนำพาชีวิตไปสู่ความสุขที่แท้จริงในท้ายที่สุด

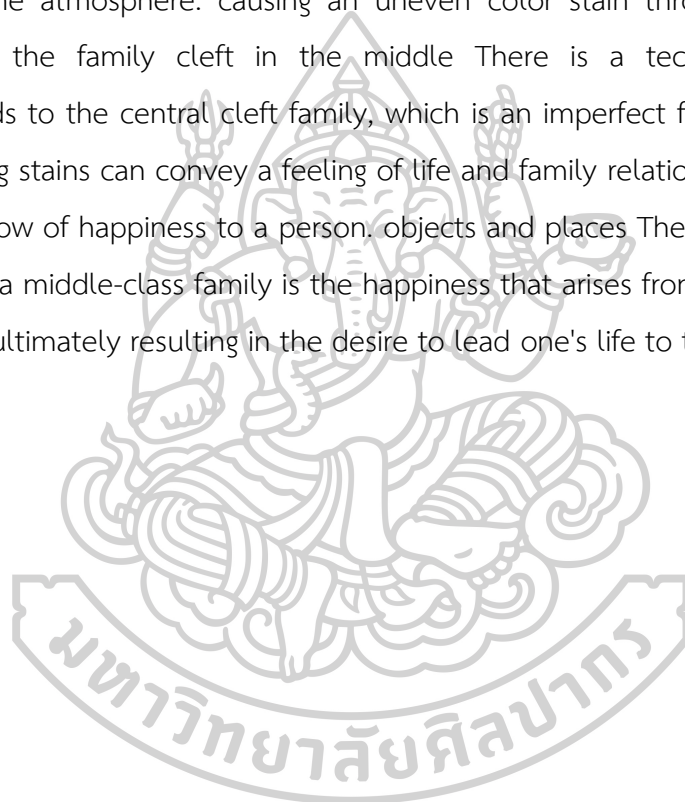

630120047 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Painting, happiness, Family

MR. ADISAK SIRINUPONG : FAMILY HAPPINESS THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR WIRANYA DUANGRAT

The Creation of thesis work on “Family happiness” presents a form of happiness which is interpreted by individuals growing up from a central cleft family. It is the creation of painting that shows the overlapping of multiple layers of paint or covering the atmosphere. causing an uneven color stain through the image of a person in the family cleft in the middle There is a technical meaning that corresponds to the central cleft family, which is an imperfect family. Thus, traces of overlapping stains can convey a feeling of life and family relationships, as well as the ebb and flow of happiness to a person. objects and places The happiness that arises from such a middle-class family is the happiness that arises from filling in the missing parts and ultimately resulting in the desire to lead one's life to true happiness

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมจิตรำลึกถึงคุณพระรัตนตรัยอันประกอบด้วยพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระคุณพ่อแม่ ผู้ให้กำเนิด พระคุณแม่เฒ่าผู้เลี้ยงดู พระคุณครูบาอาจารย์ รองศาสตราจารย์วิรัชญา ดวงรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สถาบันการศึกษาและคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือ ให้ความรู้อบรมสั่งสอน ตลอดจนให้กำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ขอขอบคุณพี่น้องมิตรสหาย ทั้งหลายที่ให้การช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณบุคคลผู้มีพระคุณทั้งหลายที่มีส่วนช่วยให้ วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี

นาย อติศักดิ์ ศิรินพวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	2
สมมุติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	2
ขั้นตอนของการศึกษา.....	3
ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์.....	3
แหล่งข้อมูล.....	4
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน	5
อิทธิพลจากความบันเทิงในวิถีชีวิตครอบครัวแห่งกลาง	5
พัฒนาการของโครงสร้างครอบครัวแห่งกลาง.....	6
วิถีชีวิตที่มีความสุขของครอบครัวแห่งกลาง.....	7
ทฤษฎีระลึกถึงความหลัง (Nostalgia)	8
อิทธิพลจากงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องด้านเทคนิคการทำงาน.....	10
การสังเคราะห์.....	11
การรวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์.....	12

อิทธิพลจากภาพถ่ายเก่า.....	18
บทที่ 3 การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์	20
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	20
ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์	32
บทที่ 4 การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	37
ผลงานระยะที่ 1 (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2563).....	37
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2564).....	40
ผลงานช่วงวิทยานิพนธ์ (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564)	43
บทที่ 5 บทสรุป.....	46
รายชื่อผลงานวิทยานิพนธ์.....	47
รายการอ้างอิง	48
ประวัติผู้เขียน	50

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ผลงานของชัยรัตน์ แสงทอง	10
ภาพที่ 2 แสดงรูปลักษณะของแม่เต่า(คุณยาย).....	13
ภาพที่ 3 แสดงลักษณะที่อยู่อาศัย	13
ภาพที่ 4 แสดงรูปในวาระโอกาสสำคัญต่าง ๆ	14
ภาพที่ 5 แสดงภาพข่าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน	14
ภาพที่ 6 แสดงภาพข่าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน	15
ภาพที่ 7 แสดงภาพห้องเสื้อผ้า	15
ภาพที่ 8 แสดงสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจภายในครอบครัว	16
ภาพที่ 9 แสดงวิถีชีวิตในครอบครัว	16
ภาพที่ 10 ภาพภาระงานของแม่เต่า (ยาย)	17
ภาพที่ 11 ภาพเข้าวันไปตลาด.....	17
ภาพที่ 12 แสดงภาพถ่ายเก่าของคุณยายที่กำลังเลี้ยงหลาน	18
ภาพที่ 13 แสดงภาพถ่ายข้าพเจ้าในวัยเด็ก	18
ภาพที่ 14 แสดงภาพครอบครัวแห่งกลาง	19
ภาพที่ 15 แสดงภาพเด็กในครอบครัวลักษณะแห่งกลาง	19
ภาพที่ 16 การร่างแบบท่าทางบุคคล	21
ภาพที่ 17 ภาพร่างการวางโครงสี	22
ภาพที่ 18 ภาพอุปกรณ์การเก็บข้อมูล	23
ภาพที่ 19 ภาพอุปกรณ์การรองพื้น	24
ภาพที่ 20 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	25
ภาพที่ 21 ภาพถ่ายภาพร่าง	26

ภาพที่ 22 ภาพร่างบนผ้าใบ	28
ภาพที่ 23 ภาพแสดงการลงสีบรรยากาศโดยรวม	29
ภาพที่ 24 ภาพแสดงการคั่นน้ำหนักระดับที่ 2.....	30
ภาพที่ 25 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์.....	31
ภาพที่ 26 ภาพรูปแบบของรูปทรง	32
ภาพที่ 27 ภาพรูปแบบของเส้น	33
ภาพที่ 28 ภาพรูปแบบของสีและค่าน้ำหนัก.....	34
ภาพที่ 29 ภาพรูปแบบของพื้นผิว.....	35
ภาพที่ 30 ภาพรูปแบบของพื้นที่ว่าง.....	36
ภาพที่ 31 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 1.....	37
ภาพที่ 32 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 2.....	38
ภาพที่ 33 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 3.....	38
ภาพที่ 34 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 4.....	39
ภาพที่ 35 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1.....	40
ภาพที่ 36 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	41
ภาพที่ 37 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	41
ภาพที่ 38 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4.....	42
ภาพที่ 39 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1.....	43
ภาพที่ 40 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	44
ภาพที่ 41 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	44
ภาพที่ 42 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4.....	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของศึกษา

ครอบครัว คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความสุขความพึงพอใจ เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวความมั่นคงของจิตใจให้กับสมาชิกในครอบครัว ความสุขในความหมายของข้าพเจ้ามีที่มาจากพื้นฐานครอบครัวที่มีลักษณะแห่วงกลาง เป็นความสัมพันธ์ที่ดำเนินไปกับคนสองรุ่น คือคนรุ่นปู่ย่าและรุ่นหลาน ความสุขที่เกิดขึ้นมักจะเกิดจากเรื่องธรรมดาเล็กน้อยแต่มีความหมายมากมาย “ครอบครัวแห่วงกลาง” คือครอบครัวที่มีการอาศัยร่วมกันของคนรุ่นปู่ย่าและรุ่นหลาน เป็นครอบครัวซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้บุคคลอื่นเป็นเสาหลักของครอบครัวอย่างพ่อแม่ต้องเข้าเมืองไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัว บางครอบครัวก็อาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น การหย่าร้างของพ่อแม่ การเสียชีวิต เป็นต้น ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูจากคนรุ่นปู่ย่า และรูปแบบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงแตกต่างจากครอบครัวขยายโดยทั่วไปที่มีกันพร้อมทั้งพ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย ความอบอุ่นและความผูกพันที่เกิดขึ้นในครอบครัวลักษณะแห่วงกลางจึงเกิดกับบุคคลที่เลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็ก คือคนรุ่นปู่ ย่า รูปแบบความสัมพันธ์ของครอบครัวแห่วงกลางจึงมีความน่าสนใจที่คนรุ่นปู่ ย่าสามารถเลี้ยงดูและให้ความรักความอบอุ่นได้ถึงแม้จะเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะความต่างของช่วงอายุ แต่การเลี้ยงดูเอาใจใส่ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ แทนพ่อแม่ตั้งแต่เด็กจนโตก็เป็นส่วนที่สามารถมาเติมเต็มความสุขในส่วนที่ขาดหายไป

ข้าพเจ้าเกิดและเติบโตในครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง ทำให้รับรู้ถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในครอบครัวลักษณะแห่วงกลางได้อย่างลึกซึ้ง เกิดการเห็นแง่มุมที่แตกต่างไปจากความเข้าใจโดยทั่วไป การที่ผู้สูงอายุต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กหรือบุตรหลาน นั้นเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่ขณะเดียวกันภายใต้ความลำบากในการเลี้ยงดูก็ทำให้ข้าพเจ้าสัมผัสและเล็งเห็นถึงความสุขที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าเติบโตขึ้นได้ผ่านการใช้ชีวิตช่วงหนึ่งที่ต้องห่างไกลจากบ้าน ทำให้รับรู้ได้ว่าความสุขที่เกิดขึ้นอาจไม่จำเป็นต้องชวนชววยพยายามเสาะแสวงหาแต่เป็นความสุขจากสิ่งธรรมดาที่เกิดขึ้นได้ง่าย ๆ หากภายในจิตใจรู้ตนว่าสิ่งที่ต้องการคืออะไร จึงมองว่าครอบครัวแห่วงกลางเป็นรูปแบบของความสัมพันธ์ที่เกิดจากการใช้ชีวิตร่วมกันที่ดำเนินไปอย่างธรรมดา แต่ในความธรรมดานั้นก็ก่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน ที่สุดท้ายจะนำพาไปสู่ชีวิตที่มีความสุขได้

การนำเสนอผลงานข้าพเจ้าใช้วิธีการวาดภาพเสมือนบุคคลสำคัญในครอบครัว เป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า นำเสนอส่วนสำคัญที่มาเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไป รวมทั้งการสะท้อนไปถึงความสุขของครอบครัวลักษณะหนึ่งในประเทศไทย ผ่านแนวคิดการเติมเต็มส่วนที่ขาดหายของครอบครัวแห่งกลาง ผ่านผลงานจิตรกรรม ลักษณะสองมิติ รูปแบบเสมือนจริง เทคนิคสีอะครีลิค โดยนำแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ส่วนตัว สร้างสรรค์ผลงานชุด “ความสุขของครอบครัว” เพื่อถ่ายทอดห้วงอารมณ์ของความผูกพันที่เกิดขึ้นในครอบครัวลักษณะแห่งกลาง

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก อันเป็นผลจากการเติบโตมาจากครอบครัวแห่งกลางโดยการนำเสนอรูปเหมือนบุคคล และภาพเหตุการณ์ที่รู้สึกประทับใจในครอบครัวในครอบครัวของข้าพเจ้า
2. เพื่อนำเสนอผลงานจิตรกรรม เทคนิคสีอะครีลิค โดยเน้นการแสดงค่าน้ำหนักสีที่เบาบางแต่ซ้อนทับกัน จนเกิดคราบสีและแสงรองรอยที่ขาดหายไปเพื่อสื่อถึงแนวคิดเรื่องการเติมเต็มความสุขของครอบครัวแห่งกลาง
3. เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นพื้นฐานของความสุขและความอบอุ่นที่เรียบง่ายในชีวิต

สมมุติฐานของการศึกษา

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงาน โดยได้รับแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ส่วนตัวที่เติบโตมาจากครอบครัวแห่งกลาง ถ่ายทอดความรู้สึกที่อบอุ่น ความละมุนละไม โดยใช้รูปเสมือนบุคคลสำคัญในครอบครัวเป็นสื่อในการแสดงอารมณ์ความรู้สึก ในอากัปกิริยาที่กำลังทำสิ่งต่าง ๆ กับวัตถุสิ่งของที่สื่อถึงเรื่องราวการเติมเต็มความสัมพันธ์ในวิถีชีวิตครอบครัวแห่งกลาง

ขอบเขตการสร้างสรรค

1. ศึกษาเนื้อหาในการสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นสร้างสรรค์ผลงานที่มีประเด็นเกี่ยวกับความรัก ความผูกพัน โดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวที่เติบโตมาจากครอบครัวแห่งกลาง
2. ศึกษาเทคนิควิธีการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ โดยศึกษากายวิภาคของมนุษย์ ลวดลายเสื้อผ้าของคุณยาย (แม่เฒ่า) วัตถุต่าง ๆ ภายในบ้าน การคุมบรรยากาศ รวมไปถึงการใช้เทคนิคน้ำสี

และเทคนิคการเขียนแบบวาดเส้น ทับซ้อน และค่อยๆ แต้มสีทีละชั้นในส่วนของการเขียนของร่างกาย หรือวัตถุสิ่งของเพื่อให้สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึก ความอบอุ่นและความเรียบง่าย

ขั้นตอนของการศึกษา

1. สำรวจพื้นที่ด้วยการเก็บภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมของบ้าน สัมภาษณ์พูดคุยสอบถามเรื่องราวและเหตุการณ์ที่ประทับใจกับครอบครัวของข้าพเจ้า
2. ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องของการสร้างเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวลักษณะ แหวกกลาง จากงานวิจัย และสื่อเว็บไซต์ต่าง ๆ
3. ศึกษาผลงานของศิลปินที่มีการนำเสนอผลงานทั้งด้านเนื้อหาและเทคนิคในลักษณะ ใกล้เคียงเพื่อนำมาพัฒนาในการสร้างสรรค์
4. นำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ สรุปความคิด และความรู้สึก จากข้อมูลถ่ายภาพต้นแบบ เพื่อเริ่มทำภาพร่างกำหนดโครงสร้างที่สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกและนำไปขยายเป็นผลงานจริงเพื่อสรุปผลลัพธ์
5. เริ่มการสร้างสรรค์ผลงานตั้งแต่การรองพื้นด้วยสีรองพื้น ร่างภาพ และค่อย ๆ ทับซ้อนชั้น สี จนเกิดความสมบูรณ์ของผลงาน
6. นำเสนอความก้าวหน้าผ่านการติดตั้งผลงาน พร้อมประเมินวิทยานิพนธ์เป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขไปสู่การพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์

1. ลงสำรวจพื้นที่สัมผัสกับสถานที่ที่ข้าพเจ้ามีความผูกพัน เพื่อค้นหาข้อมูลที่ส่งผลให้เกิดแรงบันดาลใจต่อประเด็นการเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปของครอบครัวแหวกกลาง ทำให้ได้ข้อมูลที่นำมาปรับใช้กับการสร้างสรรค์ คือ ภาพบุคคล วัตถุ บรรยากาศบางมุมของบ้าน เป็นต้น
2. เลือกวัตถุที่มีความเกี่ยวข้องต่อเหตุการณ์เรื่องราวของการเติมเต็มพื้นที่ส่วนที่ขาดหายไปของครอบครัวแหวกกลาง วัตถุธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละวันแต่แทบทุกอย่างดำเนินไปกับคนสองรุ่นคือ คนรุ่นปู่ ย่า กับคนรุ่นหลาน ซึ่งในผลงานจึงมีแต่ภาพบุคคลในครอบครัวกับข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ใต้มุมของบ้านหรือสถานที่ต่าง ๆ

3.รวบรวมถ่ายภาพต้นแบบในอากัปกิริยาที่เป็นธรรมชาติและตรงกับเหตุการณ์ที่ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจ เพื่อนำมาสร้างภาพร่างและนำไปขยายเป็นผลงานวิทยานิพนธ์

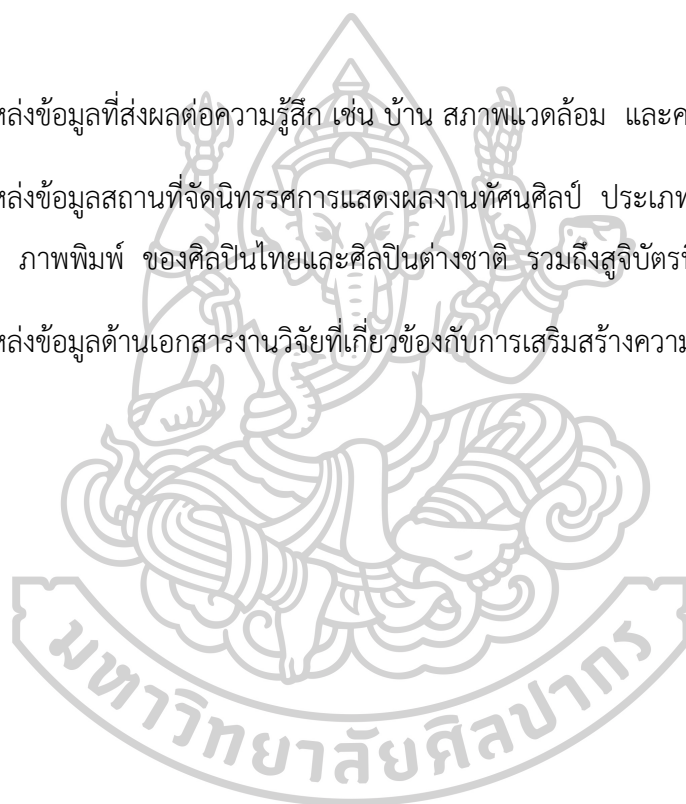
4.เริ่มสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

5.วิเคราะห์และแก้ไขผลงานให้เหมาะสม

6. นำเสนอความก้าวหน้า พร้อมประเมินวิทยานิพนธ์เป็นระยะ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขจนนำไปสู่การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ที่ดียิ่งขึ้น

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลที่ส่งผลต่อความรู้สึก เช่น บ้าน สภาพแวดล้อม และครอบครัวของข้าพเจ้า
2. แหล่งข้อมูลสถานที่จัดนิทรรศการแสดงผลงานทัศนศิลป์ ประเภท จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ของศิลปินไทยและศิลปินต่างชาติ รวมถึงสูจิบัตรนิทรรศการ
3. แหล่งข้อมูลด้านเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ของครอบครัว
แหล่งกลาง

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมของข้าพเจ้า เป็นการนำประสบการณ์ชีวิตที่ได้เติบโตมาจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง มาเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญต่อการสร้างสรรค์ โดยนำเสนอความสุขธรรมดาที่ค่อยๆ เกิดขึ้นในชีวิตของครอบครัวข้าพเจ้า มาผสมกับเทคนิคที่แฝงด้วยความรู้สึกที่อบอุ่นละมุนละไม ผ่านผลงานลักษณะจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

อิทธิพลจากความบังนดาลใจในวิถีชีวิตครอบครัวแห่วงกลาง

สถาบันอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคมโลกคือสถาบันครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นสังคมกลุ่มคนในรูปแบบใดครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญของสังคมทั่วโลกมาเป็นระยะเวลาช้านาน เมื่อการพัฒนาการทางสังคมโลกได้เปลี่ยนไปโครงสร้างทางสังคมและโครงสร้างของประชากรเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้สถาบันของครอบครัวเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อให้ตอบสนองความจำเป็นหรือความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เช่นความต้องการทางด้านวัตถุ ความสุข สภาพอารมณ์ และจิตใจความมั่นคงทางสังคมการสืบทอดดำรงเผ่าพันธุ์ (Andrew Mason and Sang-Hyop Lee, 2004)

ภาวะของครอบครัวแห่วงกลางที่มีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันนี้ แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวที่เกิดขึ้นมาจากการเปลี่ยนแปลงของประชากร การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ประชากรรุ่นที่สองหรือพ่อแม่จำเป็นที่จะต้องทิ้งภาระหรือจำเป็นที่จะต้องปล่อยให้บุตรของตนอยู่ในความดูแลของปู่ย่าตายายด้วยเหตุที่เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะทำให้เกิดความมั่นคงแก่ตัวของเด็กในขณะที่ตนจำเป็นต้องย้ายถิ่นฐานเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจภายในครัวเรือน และถึงแม้ว่าในสภาพการณ์ปัจจุบันการให้ปู่ย่าตายายเลี้ยงดูหลานเพียงลำพังจะเป็นทางออกหนึ่งที่จะรองรับการแก้ปัญหาต้องการทางเศรษฐกิจของครอบครัวแต่กระนั้นแล้วก็เป็นทางออกของการแก้ปัญหาที่ไม่เกิดความยั่งยืนเพราะมีงานวิจัยให้เห็นว่ากลุ่มครอบครัวแห่วงกลางที่มีผลกระทบเชิงลบต่อระบบสุขภาพความเป็นอยู่ต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคมสภาพอารมณ์และจิตใจทั้งต่อตัวผู้สูงอายุและต่อตัวหลานที่ต้องดูแลไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาการทางสติปัญญา ทางสังคมและอาจส่งผลให้เกิดเขาว์ปัญญาที่ต่ำลง และแนวโน้มของการเรียนรู้และการใช้ชีวิตในสังคม ที่จะรับเอาพฤติกรรมเสี่ยงพฤติกรรมที่ไม่ดีต่อสุขภาพจากการไม่ทันสมัยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากช่องว่างระหว่างวัยและความสัมพันธ์ที่เกิดจากการไม่มีพ่อแม่อาศัยอยู่ร่วมในครอบครัวอีกด้วย (ศรีณย์ฤกษ์ รัตนประทีป และ อาจินต์ สงทับ, 2561)

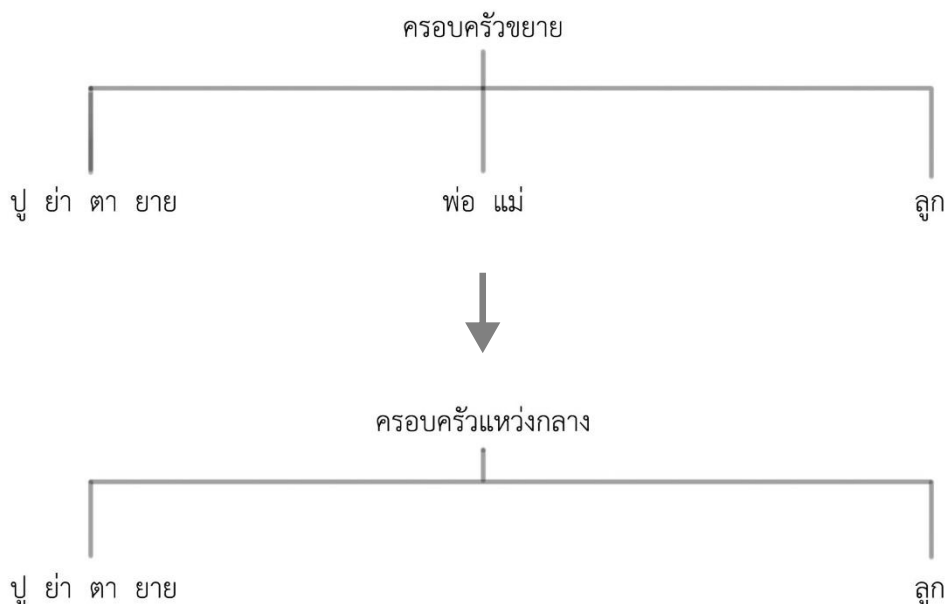
เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นเด็กที่เติบโตจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง ทำให้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างครอบครัว ด้วยข้อมูลที่ยกมาข้างต้น แต่จากการซึมซับและเติบโตในครอบครัวลักษณะแห่วงกลางขณะเดียวกันก็ทำให้เห็นแง่มุมภายใต้ปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นก็ก่อเกิดชุดความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างเด็กและผู้สูงอายุ ที่มีป็นไปด้วยความรัก ความอบอุ่น จนกลายเป็นความคุ้นเคยระหว่างบุคคลที่ติดกันได้ เพราะความรู้สึกที่ขาดหายไป ก็ได้รับความรักและความอบอุ่นซึ่งได้ถูกเติมเต็มโดยแม่เฒ่า (คุณยาย) นั่นก็คือหัวหน้าครอบครัว ด้วยการเลี้ยงดูและการให้ความช่วยเหลือทุกอย่างตั้งแต่เด็กจนโต ในแง่มุมของความสุขก็สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านการใช้ชีวิต ผ่านทุกข์สุขด้วยกัน อาจเป็นความสุขที่เมื่อเกิดการเปรียบเทียบกับผู้อื่นก็อาจจะไม่ใช่ความสุข แต่เมื่อผ่านการเรียนรู้ชีวิตที่ผ่านมา ความสุขของครอบครัวข้าพเจ้าคือความพอใจในสิ่งที่มี การที่คุณยายเลี้ยงดูข้าพเจ้าให้เติบโตมาจนถึงทุกวันนี้ก็เป็นความสุขที่ยิ่งใหญ่มากแล้วในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าจึงใช้วิธีการวาดรูปคุณยายที่แสดงอาการทำสิ่งต่าง ๆ โดยนำความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์นั้น ๆ มาแสดงออกเพื่อถ่ายทอดรูปแบบความสุขของครอบครัว ผ่านประสบการณ์จริงของข้าพเจ้า

พัฒนาการของโครงสร้างครอบครัวแห่วงกลาง

ครอบครัว หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่ใช้ชีวิตร่วมกัน โดยมีความผูกพันทางสายโลหิตทางกฎหมาย ทางจิตใจ หรือทางสังคม ซึ่งสมาชิกในครอบครัวต่างมีบทบาทหน้าที่ต่อกัน และมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกัน

1. ครอบครัวเดี่ยว มี 2 รูปแบบ ได้แก่ ครอบครัว 1 รุ่น คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีและภรรยา และครอบครัว 2 รุ่น คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก
2. ครอบครัวขยาย หรือครอบครัว 3 รุ่น คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูกอยู่ร่วมกับ ปู่ย่า ตา ยาย
3. ครอบครัวแห่วงกลาง (skipped generation family) คือ นิยามที่ใช้เรียกครอบครัวที่มีสมาชิกรุ่นปู่-ย่า แล้วข้ามไปที่รุ่นหลาน โดยขาดสมาชิกรุ่นพ่อ-แม่

แผนผังแสดงที่มาของครอบครัวแห่งกลางมีข้อมูลดังต่อไปนี้

วิถีชีวิตที่มีความสุขของครอบครัวแห่งกลาง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 นิยามว่า "ความสบายกายสบายใจ คือความรู้สึกหรืออารมณ์ประเภทหนึ่ง มีหลายระดับตั้งแต่ความสบายใจเล็กน้อยหรือความพอใจจนถึงความเพลิดเพลินหรือเต็มไปด้วยความสนุก มีการใช้แนวความคิดทางปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา ชีววิทยาอธิบายความหมายของความสุข รวมถึงสิ่งทำให้เกิดความสุข

แนวความคิดทางปรัชญาและศาสนามักจะกำหนดนิยามของความสุขในความหมายของการดำรงชีวิตที่ดี หรือชีวิตที่มีความเจริญ โดยไม่จำกัดความหมายว่าเป็นเพียงอารมณ์ประเภทหนึ่ง

นักจิตวิทยาชื่อ วินโฮเฟิน (1997) ให้นิยาม "ความสุข" ว่าหมายถึงการประเมินของแต่ละคนว่าชื่นชอบชีวิตโดยรวมของตนเองมากแค่ไหน การที่เราบอกว่าเรามีความสุข จึงหมายถึงเรารู้สึกชอบหรือพึงพอใจกับชีวิตเรา

จากประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าประสบพบเจอมาด้วยตัวเอง พบว่าเป็นข้อเท็จจริงที่เด็กและผู้ใหญ่ในครอบครัวแห่งกลางต้องเจอกับปัญหาดังข้อมูลข้างต้น แต่ขณะเดียวกันการที่คนสองคนหรือมากกว่านั้นได้อาศัยอยู่ร่วมกัน ย่อมก่อให้เกิดชุดความสัมพันธ์ใหม่ซึ่งเกิดจากความผูกพันของการได้ใช้ชีวิตร่วมกัน เช่น การที่แม่เฒ่า(คุณยาย)เลี้ยงดูข้าพเจ้าในวัยเด็ก การอบรมสั่งสอน การไปรับส่งที่

โรงเรียน การหากับข้าวที่อยากทานมาให้ และเมื่อเข้าสู่วัยเรียนที่สูงขึ้นท่านก็เป็นผู้รับผิดชอบการเตรียมความพร้อมแทบจะทุกอย่างแทนพ่อแม่ ตกเย็นกลับไปก็มีกับข้าวเตรียมพร้อมไว้ให้หลังเลิกเรียน เมื่อยามไม่สบายก็คอยดูแลเช็ดตัวหรือพาไปหาหมอซึ่งเมื่อโตขึ้นได้เผชิญกับสังคมที่กว้างขึ้น พบเจอปัญหาในชีวิตต่าง ๆ มากขึ้น ก็ยิ่งทำให้เห็นความรักความเป็นห่วงเป็นใยของแม่เฒ่ามากขึ้น ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหานั้นสามารถเกิดขึ้นมาเพื่อให้เราเผชิญแก้ไขและก้าวผ่าน และความสุขนั้นเป็นเรื่องของความพอใจในส่วนบุคคลซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในลักษณะของครอบครัวที่เป็นอยู่ เพราะเป็นความจริงของชีวิตในการใช้ชีวิตร่วมกันของข้าพเจ้าและแม่เฒ่าทำให้เห็นถึงความรักของแม่เฒ่าที่สามารถให้ความอบอุ่นและเป็นที่พักพิงได้ จึงทำให้รู้สึกอบอุ่นใจเมื่ออยู่ด้วยและมองว่าความสุขในลักษณะครอบครัวแหว่งกลางสามารถเกิดขึ้นได้แม้สภาพสังคมจะเปลี่ยนแปลงไป โดยความสุขนั้นเกิดจากความพอใจในการใช้ชีวิตร่วมกันของคนสูงอายุและเด็กผ่านกิจกรรมการใช้ชีวิตธรรมดาแต่สามารถก่อให้เกิดความสุขของครอบครัวได้

ทฤษฎีระลึกถึงความหลัง (Nostalgia)

การโหยหาอดีต (nostalgia) เป็นวิธีการมองโลกให้ความหมายแก่ประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์อย่างหนึ่ง โดยเน้นความหมายของการจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกของผู้อยู่ใน “ปัจจุบันขณะ” ที่มีต่ออดีตที่ผ่านมา Fredric Jameson เรียกว่า “วิธีมองย้อนอดีต” (retro mode) หรือวิธีการมองแบบโหยหาอดีต (nostalgia mode) รูปแบบวิธีการนี้ปรากฏในภาพยนตร์ย้อนยุค การโหยหาอดีตเป็นทั้งการย้อนเวลากลับไปหาอดีตอันไกลโพ้นในแง่ของสุนทรียทางอารมณ์ เป็นรูปแบบการรับรู้ความจริงอย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์คิดใคร่ครวญและทำความเข้าใจอดีตที่หายไปแล้ว แต่กำลังจะถูกนำมาพิจารณาใหม่ ในนามของกฎเหล็กแห่งการเปลี่ยนยุคสมัยของแพชชั่นและอุดมการณ์ของรุ่นอายุ (Fredric Jameson, 1991)

แนวความคิดการโหยหาอดีตเป็นแนวความคิดที่ได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) การโหยหาหรือถวิลหาอดีต (Nostalgia) เป็นวิธีการมองโลกหรือวิธีการให้ความหมายแก่ประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์อย่างหนึ่ง โดยเน้นความสำคัญของจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกของผู้คนในปัจจุบันที่มีต่ออดีตที่ผ่านพ้นไปแล้ว เราถวิลหาอดีตก็เพราะมันเป็นไปไม่ได้ที่จะย้อนกลับไปหาอดีตในโลกของความเป็นจริงนอกเสียจากสร้างหรือจำลองมันขึ้นมาใหม่ในรูปแบบและความทรงจำรูปแบบต่าง ๆ การโหยหาอดีตเป็นส่วนสำคัญในโครงสร้างบุคลิกภาพของมนุษย์แต่ละคนเช่นเดียวกับสังคมเป็นภาพสะท้อนในองค์กรรวมผู้คน และสังคมก็โหยหาหรือย้อนเวลากลับไปหาอดีตเพราะอดีตมีเสน่ห์ และมีพลังมหาศาลต่อความรู้สึกและจินตนาการ ดูเหมือนว่า

ทุกคนใช้ช่องทางจินตนาการและช่องทางวัฒนธรรมในการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบชีวิตจำกัดของสถานที่ และกาลเวลาในโลกของความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะไม่มีใครย้อนเวลากลับไปสู่โลกของอดีตได้ในทางกายภาพดังนั้นการโหยหาหรือถวิลหาในรูปแบบต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถกระทำได้และมักกระทำอยู่เสมอจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคลและวิถีชีวิตวัฒนธรรมของสังคมโดยทั่วไป (พัฒนา กิติอาษา, 2546)

จากทฤษฎีความทรงจำและทฤษฎีการหวนระลึกถึงความหลัง เมื่อสภาวะความรู้สึกปัจจุบันมีความไม่มั่นคง มักจะทำให้หวนกลับไประลึกถึงอดีตที่สวยงาม และความทรงจำที่ดีงามมักจะผูกโยงกับหลายสิ่งหลายอย่างทั้งผู้คน วัตถุสิ่งของ และสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่ดังามหรือเจ็บปวดจะดำรงอยู่ในอดีตและกาลเวลาของเรา ข้าพเจ้าจึงนำหลักทฤษฎีนี้มาปรับใช้กับกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมโดยการวางจุดมุ่งหมายที่จะนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปของครอบครัวแห่งกลางโดยการใช้ภาพบุคคล วัตถุสิ่งของและสถานที่ ๆ เกี่ยวข้องกับความทรงจำของข้าพเจ้าเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกต่อประสบการณ์ส่วนตัวในแง่ความผูกพันที่ข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิตและเติบโตในครอบครัวแห่งกลาง

อิทธิพลจากงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องด้านเทคนิคการทำงาน

ชัยรัตน์ แสงทอง

ผลงานของศิลปินนำเสนอเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์ของตนเองต่อบุคคลที่เป็นเครือญาติซึ่งเป็นเรื่องที่มีความผูกพันของวิถีชีวิตชนบทชาวใต้ด้วยความเรียบง่ายที่สะท้อนถึงตัวตนและความเป็นชาวชนบท

ข้าพเจ้าได้ศึกษาในเทคนิคการทำงาน และการแฝงสัญลักษณ์หรือนัยยะทางความคิดโดยเทคนิคการทำงานของศิลปินจะเป็นการวาดภาพระบายสีถึงวาดเส้น ให้ความรู้สึกที่เรียบง่าย เหมือนหยิบอะไรมาก็ใช้เลย เป็นการวาดภาพโดยการเพิ่มน้ำหนักง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ผลที่ออกมามีความเป็นพื้นผิวไม่สามารถทำให้เรียบเนียนได้ เป็นร่องรอย เป็นคราบในแต่ละชั้น สภาพของพื้นผิวทำให้รู้สึกถึงความเป็นชนบท มีกลิ่นอายของความเป็นธรรมชาติมากกว่าความเรียบเนียน เพราะไม่ได้เป็นการถ่ายทอดความเป็นจริงแบบตรงไปตรงมา แต่เป็นการถ่ายทอดความจริงต่อความรู้สึก จึงใช้เทคนิคการเขียนแบบเรียบง่ายแต่ได้ความรู้สึกของความหยาบกร้านของพื้นผิวที่สื่อไปให้เห็นถึงความ เป็นชนบทหรือความเชื่อแบบตรงไปตรงมาต่อเรื่องราว และการใช้ค่าน้ำหนักแบบวาดเส้นเป็นการแสดงออกถึงความรู้เชิงทักษะมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ภาพที่ 1 ผลงานของชัยรัตน์ แสงทอง

ประเด็นของผลงานชุด “ความสุขของครอบครัว” เป็นเรื่องของความเป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่าย เพราะครอบครัวแห่งกลางมักพบในแถบชนบท และดำเนินชีวิตไปแบบชาวบ้านธรรมดาความหมายของเทคนิคที่สนใจศึกษาจึงมองว่ามีความสอดคล้องกับประเด็นการสร้างสรรค์ผลงานในแง่การเติมเต็มของครอบครัวแห่งกลางได้เหมือนกัน จากลักษณะของเทคนิคที่ค่อย ๆ ทับซ้อนน้ำหนักของสีจนเกิดเป็นคราบเป็นร่องรอยที่แฝงอารมณ์ของความคิดถึง เนื่องจากความห่างไกลบ้านของข้าพเจ้าจึงทำให้เกิดการหวนนึกถึงเรื่องราวที่ประทับใจในอดีต ผ่านทोनสีที่สะท้อนหวังอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้าผ่านภาพที่บอกเล่าถึงช่วงเวลาประทับใจ

การสังเคราะห์

ผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมชุด “ความสุขของครอบครัว” เป็นบุคคลที่เกิดและเติบโตในครอบครัวลักษณะแห่งกลาง ทำให้สัมผัสและรับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งดีและร้าย ถึงแม้ครอบครัวแห่งกลางจะเป็นครอบครัวที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์เพราะการไม่มีพ่อแม่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าความรักและความผูกพันจะเกิดขึ้นไม่ได้ ครอบครัวลักษณะแห่งกลางแม้จะไม่มีเสาหลักอย่างพ่อแม่ แต่ก็ยังมีคนรุ่นปู่ย่าและพี่ ๆ น้อง ๆ ที่มาเติมเต็มคอยช่วยเหลือให้มีความสุขและความอบอุ่นได้ ผลงานศิลปกรรมชุดนี้จึงใช้วิธีการนำเสนอภาพบุคคลที่กำลังทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สะท้อนความสุขของครอบครัวแห่งกลาง

ข้าพเจ้าสังเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่หาข้อมูลทำให้สามารถสรุปประเด็นและรูปแบบการสร้างสรรคเกี่ยวกับการถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกที่มีความผูกพันต่อบุคคลสำคัญครอบครัวลักษณะแห่งกลาง โดยข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์คือการเลือกใช้ภาพบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเด็นความสุขของครอบครัวและแนวคิดในการเติมเต็มในครอบครัวแห่งกลางคือคุณยาย และภาพถ่ายเก่าซึ่งเป็นแหล่งเก็บความทรงจำที่มีความประทับใจที่เกิดขึ้นในครอบครัวแห่งกลาง รวมไปถึงการศึกษาเทคนิคการทำงานจิตรกรรมกึ่งวาดเส้นของอาจารย์ชัยรัตน์ ที่มีความหมายทางเทคนิคที่พูดถึงความเป็นชนบทและความเรียบง่ายของชีวิต เพื่อสื่อถึงความเป็นวิถีชีวิตในครอบครัวแห่งกลางที่มีที่มาจากชนบท ใช้ทฤษฎีการหวนระลึกความหลัง (nostalgia) ในการหาข้อมูลและถ่ายทอดความรู้สึกในการสร้างสรรค์ โดยรับอิทธิพลทोनสีจากภาพเก่า ๆ ใช้ทोनสีแบบซีเปียเพื่อสื่อช่วงเวลาประทับใจซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกในปัจจุบัน ผลลัพธ์จึงเกิดเป็นผลงานชุดความสุขของครอบครัว ที่สะท้อนความรู้สึกผ่านเรื่องราวที่ประทับใจของข้าพเจ้า นำเสนอผ่านผลงานจิตรกรรม ลักษณะเสมือนจริง รูปแบบ 2 มิติ เทคนิคสีอะครีลิก ภาพเหมือนบุคคลที่รู้สึกผูกพันภายใต้แนวคิดการเติมเต็มส่วนที่ขาดหายของครอบครัวแห่งกลาง

การรวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์

ก่อนการสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้าจะไปสัมผัสกับพื้นที่จริงเพื่อสัมผัสความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้เห็นภาพบุคคลในครอบครัว สิ่งของ บรรยากาศในส่วนต่าง ๆ ของบ้าน

ภาพบุคคลในครอบครัว : ประกอบไปด้วยแม่เฒ่า เป็นผู้เลี้ยงดูข้าพเจ้าแทนพ่อแม่ตั้งแต่วัยเด็ก ทุกสิ่งทุกอย่างดูแลที่ควรได้รับจากพ่อแม่เหมือนครอบครัวทั่วไป แต่กลับเป็นแม่เฒ่าที่ดูแลเอาใจใส่ในทุกเรื่อง ตั้งแต่การเตรียมพร้อมในวัยก่อนเข้าเรียน ท่านหากับข้าพเจ้ามาเลี้ยงหลาน ๆ และทำทุกอย่างแทนพ่อแม่ จึงทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนมีสิ่งที่มาเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไป และมีคุณค่าพอที่จะนำมาเป็นสาระสำคัญของสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

สถานที่ : บ้านเป็นสถานที่ที่รู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย ทั้งยังเป็นสถานที่แห่งความทรงจำ ตั้งแต่เด็กจนโต ตั้งแต่ครอบครัวยังมีกันพร้อมหน้าพร้อมตา จนค่อย ๆ แยกย้ายกันไปตามหน้าที่ของตน มีภาพความทรงจำมากมายทั้งบริเวณรอบ ๆ บ้านรวมไปถึงมุมต่าง ๆ ภายในบ้านจึงเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ให้ข้อมูลทั้งทางด้านกายภาพและความรู้สึก

วัสดุสิ่งของในชีวิตประจำวัน : สิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ภายในบ้านบางอย่างก็เป็นสิ่งที่เคยมีมาตั้งแต่วัยเด็ก บางอย่างก็มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ก็ยังทำให้สามารถหวนคิดถึงเรื่องราวที่มีความสุขเกี่ยวกับครอบครัวแหวงกลางได้ เช่น ภาพถ่ายเก่าๆที่บันทึกช่วงเวลาสำคัญในอดีต โต๊ะและเก้าอี้ตัวโปรดของแม่เฒ่า กล้องข่าวที่เคยใช้ตอนพักเที่ยง เป็นต้น

ภาพที่ 2 แสดงรูปลักษณะของแม่เฒ่า(คุณยาย)

ภาพที่ 3 แสดงลักษณะที่อยู่อาศัย

ภาพที่ 4 แสดงรูปในวาระโอกาสสำคัญต่าง ๆ

ภาพที่ 5 แสดงภาพข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 6 แสดงภาพข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 7 แสดงภาพห้องเสื้อผ้า

ภาพที่ 8 แสดงสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจภายในครอบครัว

ภาพที่ 9 แสดงวิถีชีวิตในครอบครัว

ภาพที่ 10 ภาพการระงานของแม่เต่า (ยาย)

ภาพที่ 11 ภาพเช้าวันไปตลาด

อิทธิพลจากภาพถ่ายเก่า

อัลบั้มภาพถ่ายเก่าเป็นสิ่งที่เก็บความทรงจำในวัยเด็กของข้าพเจ้า ความรู้สึกเมื่อได้ระลึกถึงช่วงเวลานั้นทำให้เกิดความสุขใจได้ แต่บางรูปภาพมีคราบที่เกิเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งคราบน้ำนั้นไปเกิดขึ้นกับส่วนที่สำคัญของภาพ จึงทำให้เกิดแง่คิดที่เข้าใจต่อความรู้สึกคิดส่วนตัวว่าสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขจริง ๆ แล้วคือความสุขอันเป็นธรรมดาของการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน เป็นแหล่งซบซบความรู้สึกเพื่อช่วยในการสร้างสรรค์ผลงาน

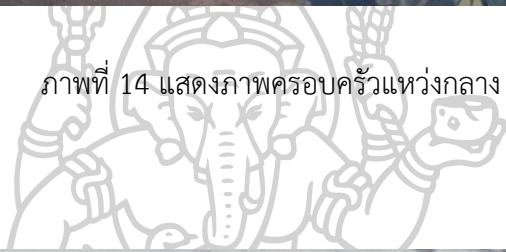
ภาพที่ 12 แสดงภาพถ่ายเก่าของคุณยายที่กำลังเลี้ยงหลาน

ภาพที่ 13 แสดงภาพถ่ายข้าพเจ้าในวัยเด็ก

ภาพที่ 14 แสดงภาพครอบครัวแห่งกลาง

ภาพที่ 15 แสดงภาพเด็กในครอบครัวลักษณะแห่งกลาง

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเกี่ยวกับกิริยา ท่าทาง บุคลิกและการแต่งตัวของแม่เฒ่าในเหตุการณ์ต่างๆ เพียงบางส่วนในการถ่ายทอดเรื่องราวของความสุขที่เกิดขึ้นในครอบครัวลักษณะแหงกลาง เพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้สึกของข้าพเจ้าออกมาในลักษณะงานจิตรกรรมเสมือนจริง

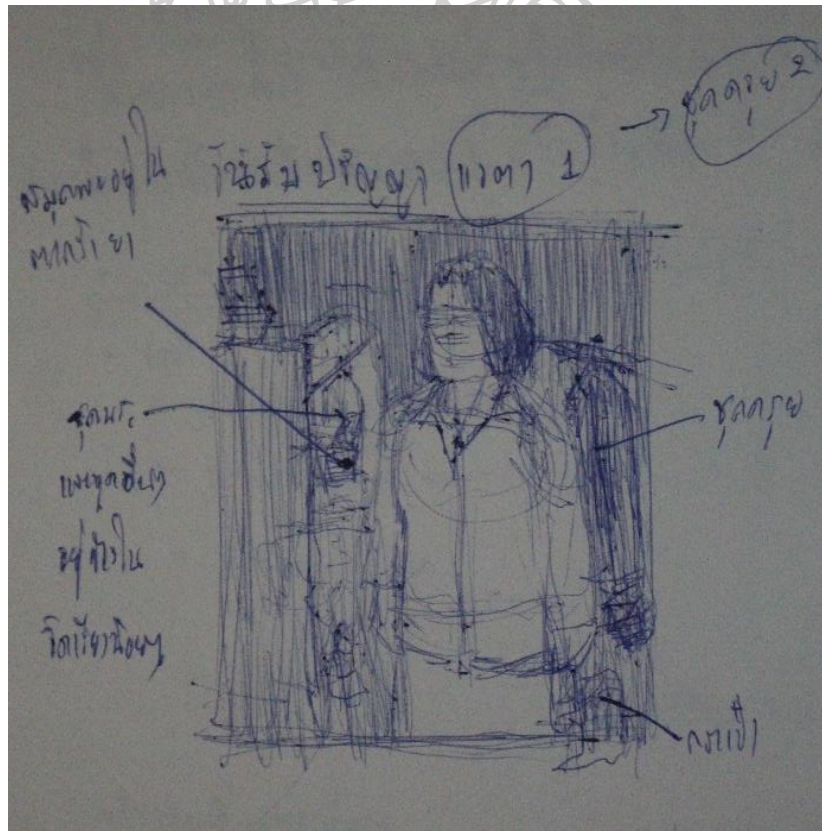
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

1. การลงพื้นที่เพื่อศึกษาหาข้อมูล ความสุขเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากความพึงพอใจส่วนตัว ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเริ่มทำความเข้าใจตนเองโดยเริ่มจากการกลับบ้าน เพื่อศึกษาหาข้อมูลที่จะช่วยในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะกรรมชุด “ความสุขของครอบครัว” การได้เห็นหรือสัมผัสกับวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน อัลบั้มรูปภาพเก่าๆ เห็นมุมใดมุมหนึ่งภายในบ้าน หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัว ทำให้หวนระลึกถึงบางเรื่องราวในอดีตที่มีความสุขได้เมื่อเวลาผ่านไปจึงทำให้หลงลืมความสุขที่เคยมี ทำให้ได้ข้อมูลที่นำมาปรับใช้กับการสร้างสรรค์ คือ ภาพบุคคล วัตถุ ภาพถ่ายเก่า ๆ และได้เรื่องราวที่ประทับใจเป็นข้อมูลที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวของชีวิตที่เป็นมาตั้งแต่วัยเด็กจนเติบโตของข้าพเจ้าในครอบครัวลักษณะแหงกลาง คือ ภาพถ่ายเก่าส่วนที่เป็นครอบครัวและส่วนที่ยังหลงเหลืออยู่ในภาพจะมีเรื่องราวที่บันทึกในช่วงชีวิตต่าง ๆ ตั้งแต่เกิดจนเติบโต ภาพที่เก่าจะมีความเลือนรางตามธรรมชาติ ภาพส่วนที่เป็นครอบครัวที่เลือนหายไปบางส่วนก็ทำให้เราพยายามนึกและอยากให้เห็นมันให้ชัดขึ้น ทำให้เกิดการตีความว่าภาพความทรงจำที่เมื่อเวลาผ่านไปเรามักจะหลงลืมไป แต่ความรู้สึกที่มีต่อรูปภาพ บุคคลหรือ เหตุการณ์นั้นๆ มักจะตกตะกอนอยู่ในใจเราเสมอ จึงทำให้เกิดความเข้าใจในเทคนิคการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับแรงบันดาลใจต่อประเด็นการเติบโตเต็มที่ขาดหายของครอบครัวแหงกลาง

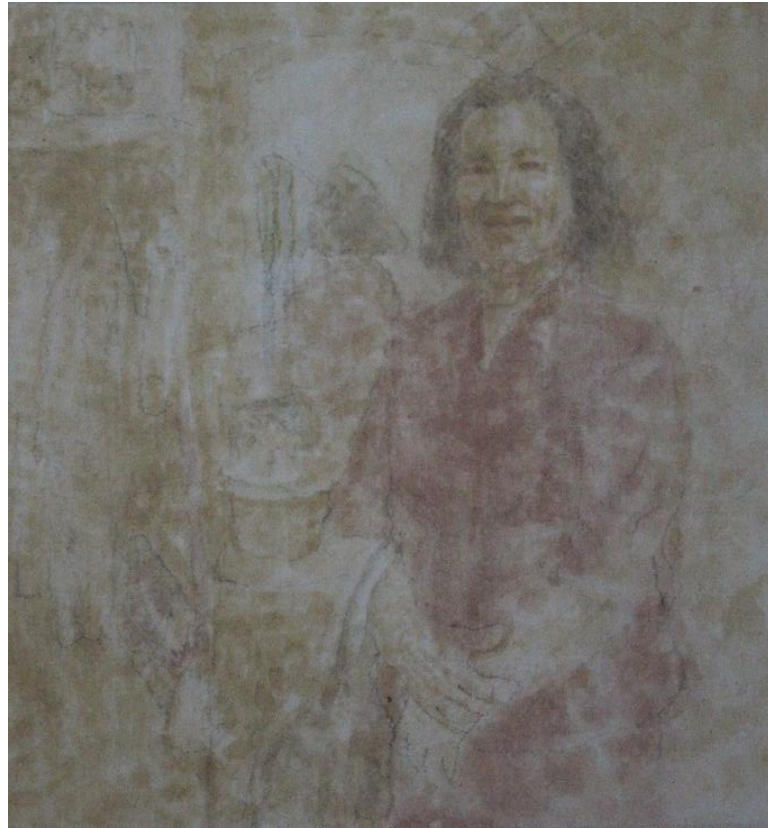
2. การสัมภาษณ์ เนื่องจากแม่เฒ่าเป็นบุคคลที่เลี้ยงข้าพเจ้าเติบโตมา จึงมีความสำคัญต่อการให้ข้อมูล ซึ่งได้เริ่มจากการกลับมาใช้ชีวิตประจำวันร่วมกันอย่างธรรมดาเพื่อซึมซับและระลึกถึงความอบอุ่นความรักที่เกิดขึ้นในครอบครัวลักษณะแหงกลางแล้วจึงค่อย ๆ ถามในประเด็นที่สงสัยอย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อความครบถ้วน สิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานคือ ในขณะที่พูดคุยถึงเรื่องความทรงจำในวัยเด็กกับคุณยาย เรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งตอนอยู่ด้วยกันและตอนห่างไกลกัน จึงทำให้ข้าพเจ้าสัมผัสได้ถึงความอบอุ่น ผ่านการดูแลเอาใจใส่ของท่าน จึงทำให้เกิด

การเห็นคุณค่าของสิ่งที่ยังเหลืออยู่คือสิ่งที่มาเติมเต็มในส่วนที่ขาดหาย จึงเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับประเด็นของการสร้างสรรค์เพื่อเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไปเพื่อนำเสนอภาพความสุขที่ค่อย ๆ เกิดขึ้นในครอบครัวแห่งกลางจากประสบการณ์ของข้าพเจ้า

3.การสร้างภาพร่าง เมื่อผ่านกระบวนการศึกษาหาข้อมูลและซึมซับความรู้สึกจากการลงพื้นที่ทำให้ได้เห็นความสำคัญที่เข้ามาเติมเต็มส่วนที่ขาดหายของความเป็นครอบครัวแห่งกลางที่ทำให้รู้สึกอบอุ่นใจและมีความสุขได้ คือ ตัวบุคคลที่ได้ใช้ชีวิตร่วมกันมาตั้งแต่วัยเยาว์ ผ่านการใช้ชีวิต และเรื่องราวต่าง ๆ จึงนำความรู้สึกที่เกิดจากการใช้ชีวิตในครอบครัวที่ตรงกับแนวความคิดเกี่ยวกับการเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายของครอบครัวแห่งกลางมาเป็นแรงบันดาลใจ และนำข้อมูลที่ได้มาทำภาพร่างเพื่อมุ่งเน้นหาความเป็นเอกภาพของงานให้ชัดเจนมากที่สุด เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนเรื่องราวของชีวิตในครอบครัวแห่งกลาง จากประสบการณ์ส่วนตัว ในแง่ของความรักความผูกพันในครอบครัวลักษณะแห่งกลาง โดยเน้นการใช้ภาพเหมือนบุคคลสำคัญที่อยู่ในสถานที่ที่มีความผูกพันรวมไปถึงสิ่งของต่าง ๆ ผ่านผลงานจิตรกรรม รูปแบบเสมือนจริง เทคนิคสีอะครีลิค ออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่บอกเล่าเรื่องราวของความสุขที่เกิดขึ้นในครอบครัวแห่งกลาง

ภาพที่ 16 การร่างแบบท่าทางบุคคล

ภาพที่ 17 ภาพร่างการวางโครงสร้าง

อุปกรณ์และวัสดุในการสร้างสรรค์

อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล

- กล้องถ่ายภาพ
- โทรศัพท์มือถือ
- คอมพิวเตอร์
- สมุด

ภาพที่ 18 ภาพอุปกรณ์การเก็บข้อมูล

วัสดุในการรองพื้น

- สีรองพื้น

- แปรงทาสี

- ผ้าใบ

- กรรไกร

- ลูกแม็ก

- คีมดึงผ้าใบ

ภาพที่ 19 ภาพอุปกรณ์การรองพื้น

วัสดุในการสร้างสรรค์

- สีอะคริลิก
- สีรองพื้น
- แปรงทาสี
- ผ้าใบ
- พู่กัน
- จานสี
- ถังน้ำ
- ดินสอ

ภาพที่ 20 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การเก็บภาพบุคคลต้นแบบ

เนื่องจากประเด็นที่ต้องการนำเสนอเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความสุขของครอบครัวข้าพเจ้าจึงใช้บุคคลในครอบครัวคือแม่เฒ่า ซึ่งเป็นบุคคลที่เลี้ยงข้าพเจ้าจนเติบโตมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้มีน้ำหนักรในเรื่องคุณค่าทางความรู้สึก และใช้วิธีการจัดทำทางของแม่เฒ่า ซึ่งจะพิจารณาจากลักษณะความเป็นจริงผสมกับอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลต้นแบบด้วย

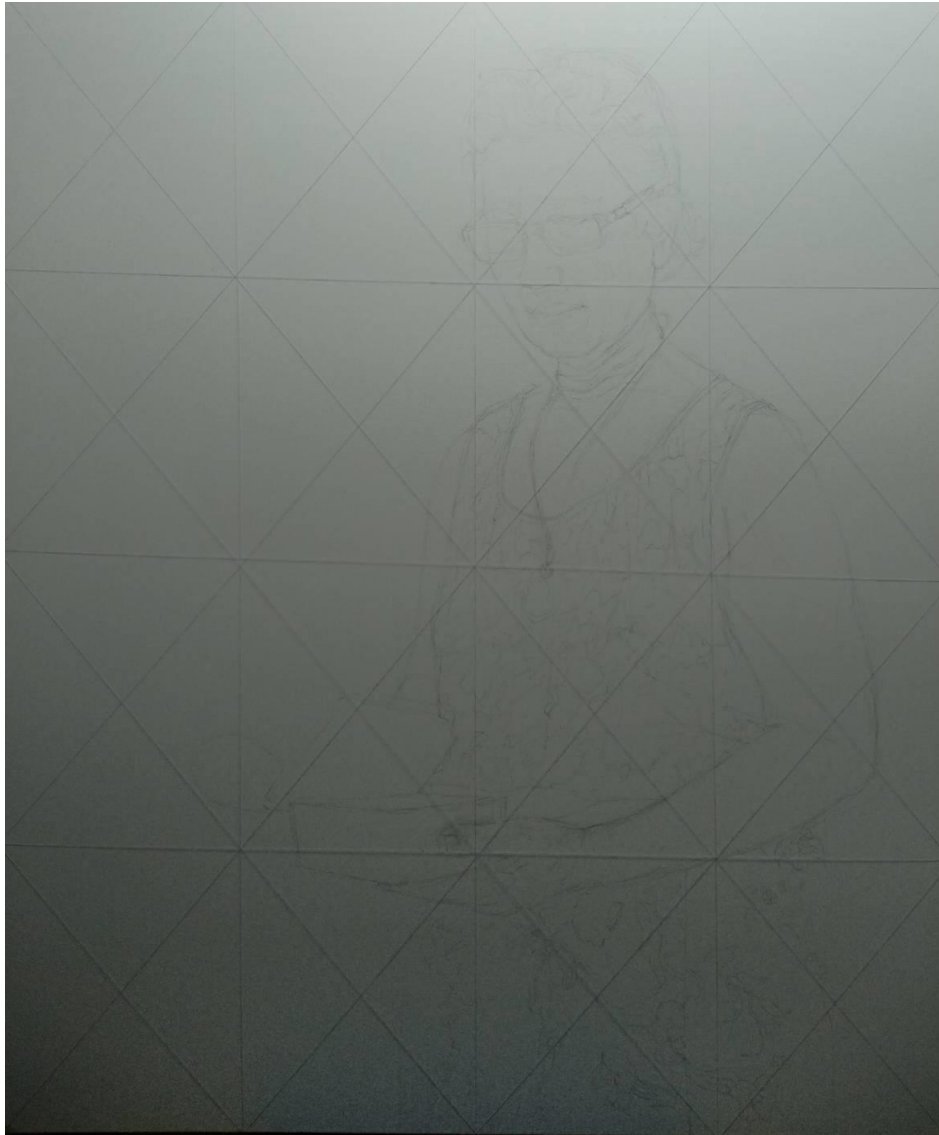
ภาพที่ 21 ภาพถ่ายภาพร่าง

4. การสร้างสรรค์ผลงานจริง

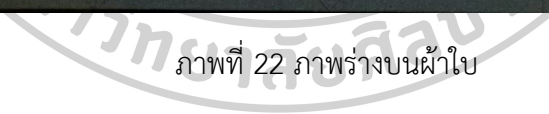
ขั้นตอนการขยายผลงานจริงจะใช้วิธีการตีตารางเทียบสเกลจากภาพร่างต้นความคิด เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเพราะการถ่ายอารมณ์ความรู้สึกเกี่ยวกับภาพบุคคลที่ผู้สร้างสรรค์รู้สึกในทัศนคติการทำงานศิลปะของข้าพเจ้ามองว่าต้องเริ่มถ่ายทอดตั้งแต่การเริ่มร่างภาพลงบนผืนผ้าใบจนผลงานสำเร็จลุล่วง จึงจะใช้วิธีการเทียบสเกลแล้วใช้ดินสอร่าง โดยให้ความสำคัญกับสัดส่วนของภาพบุคคลและวัตถุต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในขั้นตอนถัดไป

เนื่องจากสีอะครีลิคมีคุณสมบัติความโปร่งใส เมื่อทับซ้อนกันหลาย ๆ ชั้นจะทำให้เกิดน้ำหนักของสีที่เข้มขึ้น จึงใช้วิธีการระบายสีที่กวาดเส้นในการสร้างค่าน้ำหนักสีในส่วนต่าง ๆ และใช้ลักษณะพิเศษที่เกิดจากผลลัพธ์ทางเทคนิคนี้คือความเป็นคราบ การทำงานจะเป็นการควบคุมบรรยากาศโดยรวมเพื่อความรวดเร็วในการทำงาน จากนั้นจึงค่อย ๆ คัดและทับซ้อนจากน้ำหนักอ่อนไปจนเข้มสุดในส่วนที่สำคัญคือจากรูปทรงบุคคลสำคัญ และค่อย ๆ เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อสีเพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในขั้นตอนสุดท้าย

ขั้นตอนเก็บรายละเอียดเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญที่สุด เพราะสิ่งที่ต้องการนำเสนอมากที่สุดคือความสุขในครอบครัวของข้าพเจ้า ส่วนที่แสดงออกว่ามีความสุขได้คือสีหน้าแววตาและรอยยิ้ม จึงเก็บรายละเอียดส่วนนี้ให้เด่นชัดสุด และสิ่งที่ทำให้มีความสุขคือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เคยทำด้วยมือ จึงเก็บรายละเอียดส่วนของมือที่ถือวัตถุต่าง ๆ และรายละเอียดเล็กน้อยภายในบรรยากาศพื้นหลังของผลงานทั้งหมดตามอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า

ภาพที่ 22 ภาพร่างบนผ้าใบ

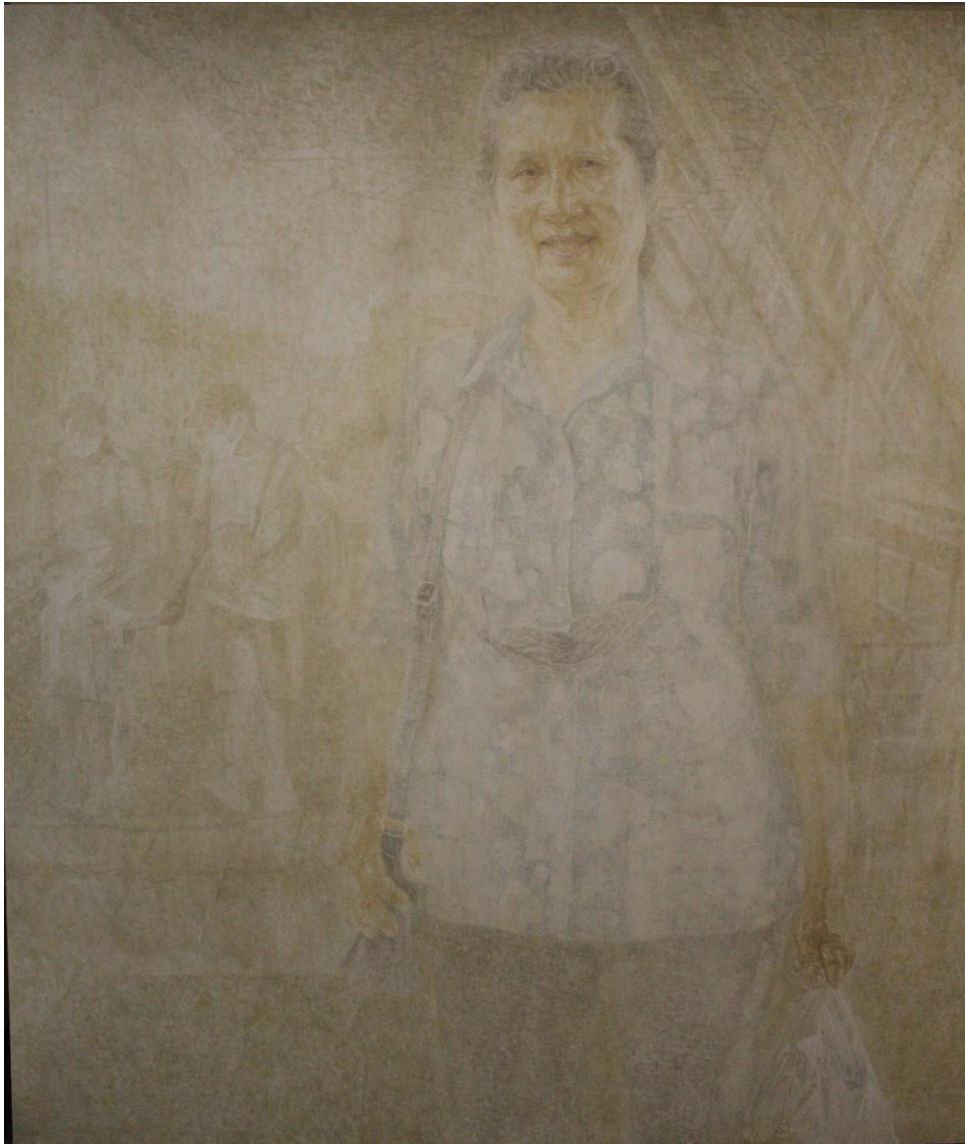

ภาพที่ 23 ภาพแสดงการลงสีบรรยากาศโดยรวม

ภาพที่ 24 ภาพแสดงการคั่นน้ำหนักระดับที่ 2

ภาพที่ 25 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์

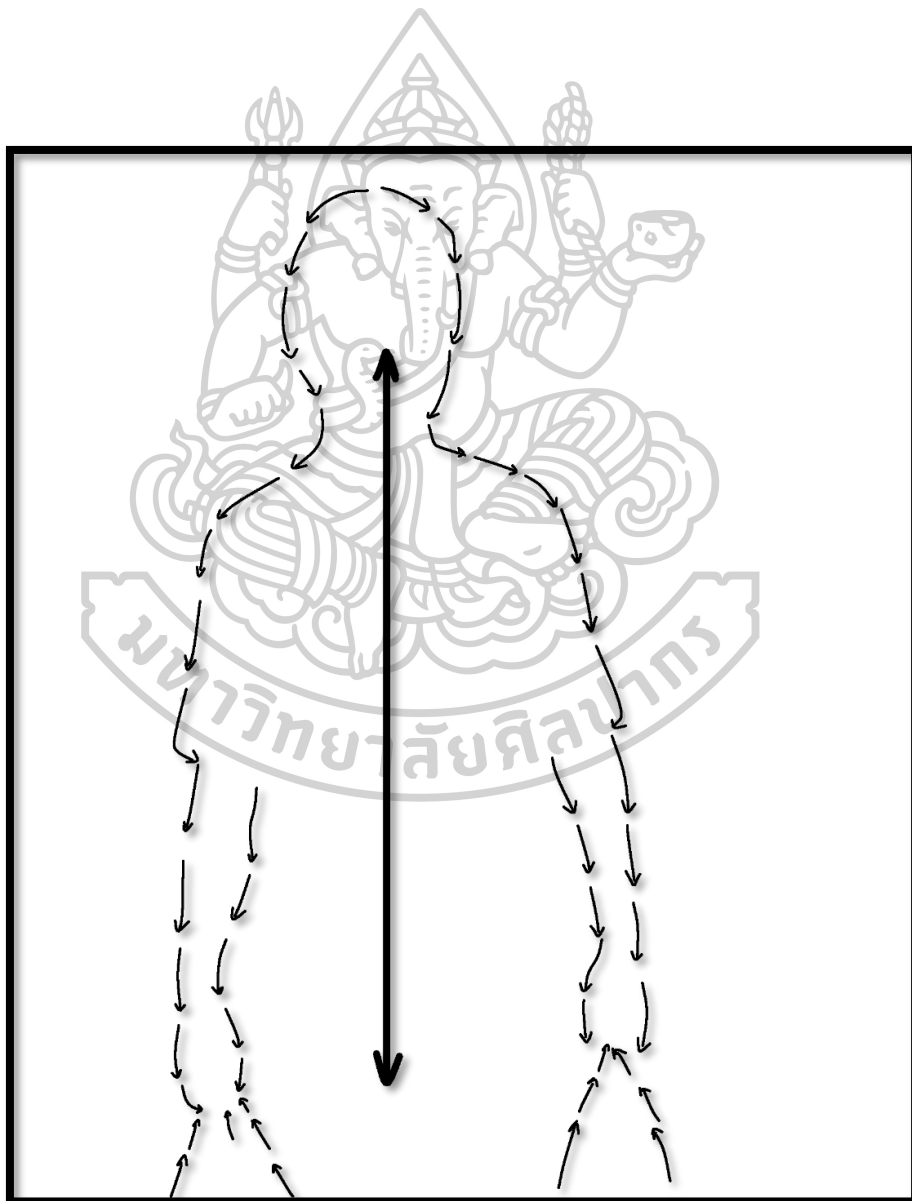
ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสุขของครอบครัวที่มีลักษณะแห่งกลางด้วยการนำประสบการณ์ส่วนตัว เพื่อให้เห็นถึงรูปแบบของความสุขที่สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านเรื่องราวปกติธรรมดาตามาผสมผสานกับความคิดมุมมองอารมณ์ความรู้สึกที่เป็นส่วนตนออกมาในรูปแบบเสมือนจริง โดยกำหนดองค์ประกอบด้วยทัศนธาตุต่าง ๆ ดังนี้

1.รูปทรง (Form) รูปทรงคือส่วนสำคัญที่บ่งบอกเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ ส่วนสำคัญของรูปทรงที่ใช้คือรูปทรงของบุคคลเดี่ยว ๆ เป็นหลักและจะมีรูปทรงย่อยรองลงมาคือส่วนของวัตถุข้าวของต่าง ๆ ซึ่งมีความหมายของเนื้อหาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสมพอสมควร โดยความงามที่เกิดขึ้นจากรูปทรงหลักคืออารมณ์ความรู้สึกที่อบอุ่นละมุนละไม

ภาพที่ 26 ภาพรูปแบบของรูปทรง

2.เส้น (Line) การทำงานของเส้นที่เกิดขึ้นในผลงานจะมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือเส้นตรงและเส้นโค้ง เส้นตรงคือเส้นโครงสร้างหลักของรูปทรงซึ่งให้ความรู้สึกมั่นคง เข้มแข็งและสง่า และเส้นตรงที่เกิดจากรูปทรงย่อยที่พุ่งเข้าหารูปทรงหลัก และเส้นโค้งเล็กน้อยที่ค่อย ๆ เคลื่อนไปช้า ๆ ที่เกิดจากเส้นขอบของรูปทรงหลักที่มาประจบกับเส้นตรงของรูปทรงย่อยให้ความรู้สึกสภาพเป็นผู้หญิง นุ่มนวล อímเอิบ เมื่อมาผสานเส้นโค้งกับเส้นตรงที่มีความขัดแย้งกันแต่กลับให้ความรู้สึกที่เข้ากันได้กับเรื่องราวที่น่าเสนอ

ภาพที่ 27 ภาพรูปแบบของเส้น

3.สีและค่าน้ำหนัก (Colour and Tone) สีที่ใช้จะเป็นสีโทนซีเปียและมีโทนสีที่เป็นธรรมชาติ โดยส่วนที่เป็นสีธรรมชาติจะพูดถึงสภาวะความรู้สึกที่ปรากฏในปัจจุบัน ส่วนที่เป็นโทนสีซีเปียจะพูดถึงความเป็นอดีต โดยใช้วิธีลดทอนบางส่วนของภาพตามสภาวะความรู้สึก ด้วยการแบ่งค่าน้ำหนักเพื่อปรับจุดโฟกัสเป็น 3 ระดับ ส่วนแรกคือส่วนของรอยยิ้มแวตตาใบหน้า และถัดมาคือส่วนของมือที่ถือข้าวของหรือวัตถุต่าง ๆ ส่วนสุดท้ายจะเป็นของรูปทรงที่อยู่ในบรรยากาศเช่นภาพครอบครัวพ่อ แม่ ลูก ทำให้เกิดการดึงดูตสายตาแบบเป็นระยะที่ต้องค่อยๆมองจะยิ่งเจอรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงสาระความหมายที่ต้องการจะสื่อถึงความสุขในครอบครัวลักษณะแหงกกลางที่ค่อยๆเกิดขึ้นผ่านรูปทรงของบุคคล

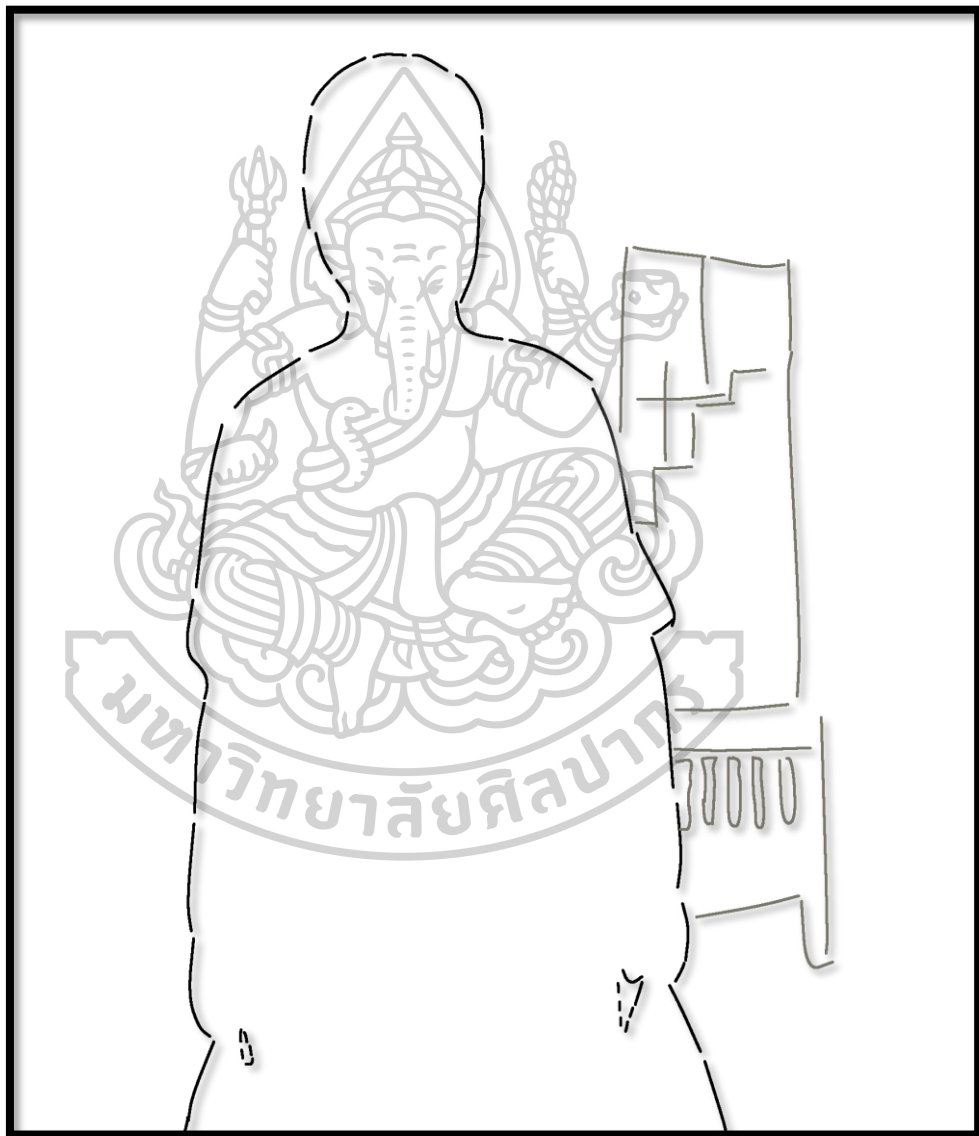
ภาพที่ 28 ภาพรูปแบบของสีและค่าน้ำหนัก

4. **พื้นผิว (Texture)** เกิดจากผลของเทคนิคสีอะครีลิคที่ผสมน้ำ เมื่อมีการระบายสีทับซ้อนกันหลายชั้นหรือการลงสีแบบคลุมบรรยากาศก็จะทำให้เกิดเป็นคราบไม่เรียบเนียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัวลักษณะแหง่งกลางที่เกิดจากครอบครัวที่มีความไม่สมบูรณ์ และผลงานทุกชิ้นก็ถูกวาดด้วยบุคคลที่เติบโตจากครอบครัวลักษณะแหง่งกลาง ภาพรูปทรงที่ปรากฏก็เป็นภาพของบุคคลที่มาเติมเต็มความสุขที่ขาดหาย ฉะนั้นพื้นผิวหรือร่องรอยจากคราบที่ทับซ้อนกันจึงสามารถถ่ายทอดความรู้สึกให้เห็นถึงชีวิตถึงความอบอุ่นและความสุขที่ค่อยๆ ปรากฏขึ้นต่อบุคคลวัตถุและสถานที่

ภาพที่ 29 ภาพรูปแบบของพื้นผิว

5.พื้นที่ว่าง (Space) เป็นพื้นที่หลังที่แสดงบรรยากาศภายในบ้าน หรือสถานที่ต่าง ๆ เป็นส่วนที่แสดงน้ำหนักสลับและเป็นกลางเพื่อจะสื่อสารถึงความสุขที่เคยมีในอดีต และช่วยปลักรูปทรงหลักให้ดูโดดเด่นและบ่งบอกเรื่องราวของความสุขที่ปรากฏในปัจจุบัน

ภาพที่ 30 ภาพรูปแบบของพื้นที่ว่าง

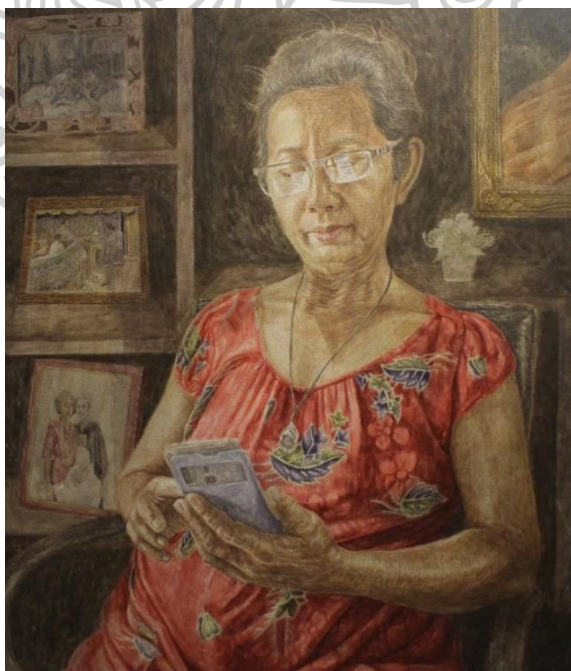
บทที่ 4

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

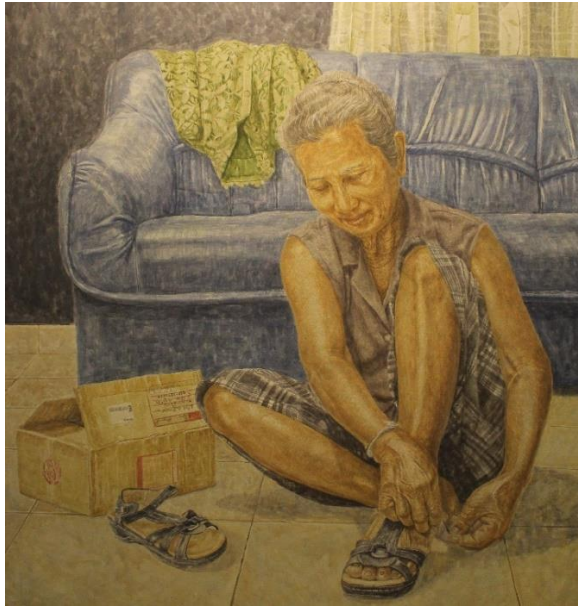
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความสุขของครอบครัว” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่พัฒนาต่อเนื่องจากผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ความผูกพันในวิถีชีวิตของครอบครัวที่มีลักษณะแหงกลาง โดยนำเสนอภาพเสมือนบุคคลมาเป็นสื่อในการแสดงออกทางความรู้สึก จากการศึกษาค้นคว้าทดลองสร้างสรรค์และปรับแก้พัฒนาผลงาน จึงแบ่งระยะการทำงานเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ผลงานระยะที่ 1 (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2563)

การสร้างสรรค์ผลงานช่วงแรกเริ่มจากการตั้งคำถามเกี่ยวกับความสุขที่เกิดขึ้นในครอบครัว ลักษณะแหงกลางจะเกิดขึ้นได้อย่างไร จึงทำการทบทวนและหาข้อมูลโดยเริ่มจากการทวนระลึกถึงอดีตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้มีโอกาสใช้เวลาร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัว ผลงานในช่วงนี้จึงเป็นการนำเสนอภาพความสุขผ่านเหตุการณ์ที่เคยใช้ร่วมกันในอดีต ผลลัพธ์ของผลงานที่ออกมาสามารถแสดงออกถึงความผูกพันระหว่างบุคคลได้ แต่ยังไม่สามารถบอกถึงที่มาของความผูกพันของครอบครัวลักษณะแหงกลางได้ชัดเจนมากนัก

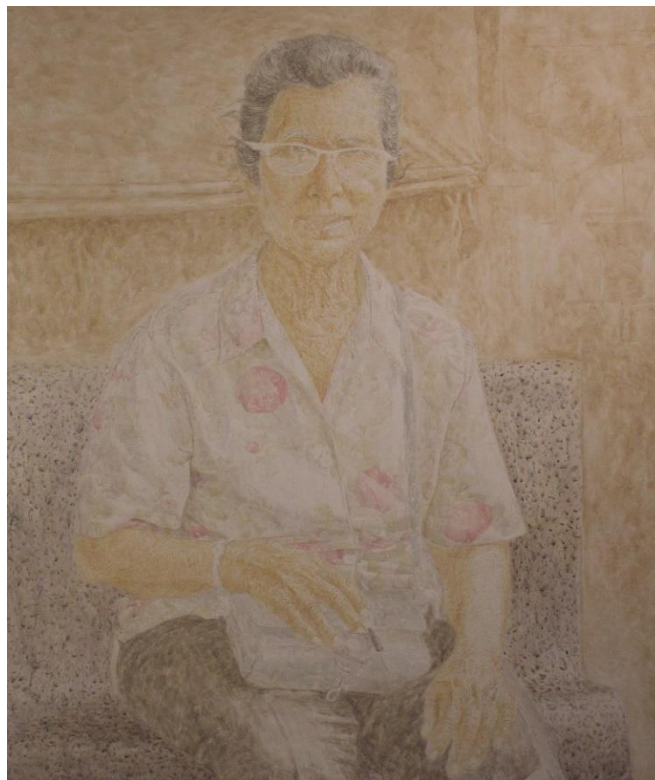
ภาพที่ 31 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

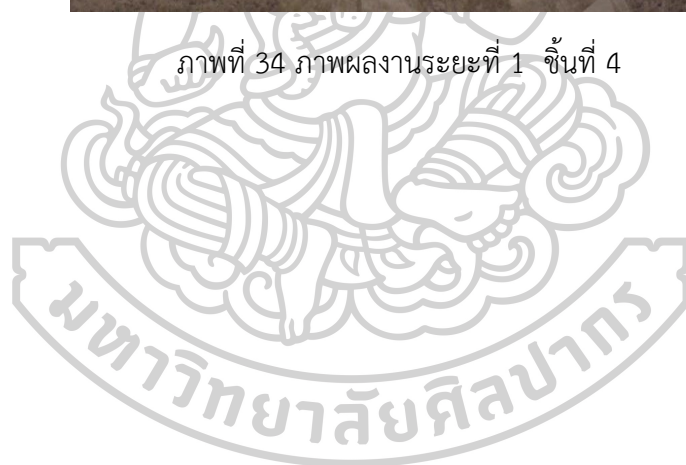
ภาพที่ 32 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 33 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 3

ภาพที่ 34 ภาพผลงานระยะที่ 1 ชั้นที่ 4

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2564)

ในการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ข้าพเจ้าได้ทำการหาข้อมูลและพยายามค้นหาคำตอบให้กับการตั้งคำถาม เกี่ยวกับความสุขในครอบครัวแหวงกลาง ผลที่ได้คือบางครั้งการได้เห็นวัตถุบางอย่างที่ทำให้หวนระลึกถึงเรื่องราวที่ประทับใจที่เคยเกิดขึ้นในอดีต และสามารถรู้สึกประทับใจได้อย่างลึกซึ้งในปัจจุบันด้วยการผ่านการใช้ชีวิตได้เติบโต ทำให้รับรู้ได้ถึงความสุขที่แท้จริงที่สามารถเกิดขึ้นได้ง่าย ๆ แค่การได้อยู่ร่วมชีวิตและทำกิจกรรมบางอย่างร่วมกันกับบุคคลในครอบครัวก็สามารถก่อให้เกิดความพึงพอใจและนำพาชีวิตไปสู่ความสุขที่แท้จริงได้ ฉะนั้นบางครั้งวัตถุก็สามารถช่วยให้นึกถึงเรื่องราวที่ประทับใจกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ จึงนำความรู้สึกความประทับใจนั้นมาถ่ายทอดในผลงานชุดนี้ โดยใช้ภาพเสมือนบุคคลเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวและความรู้สึกของข้าพเจ้า

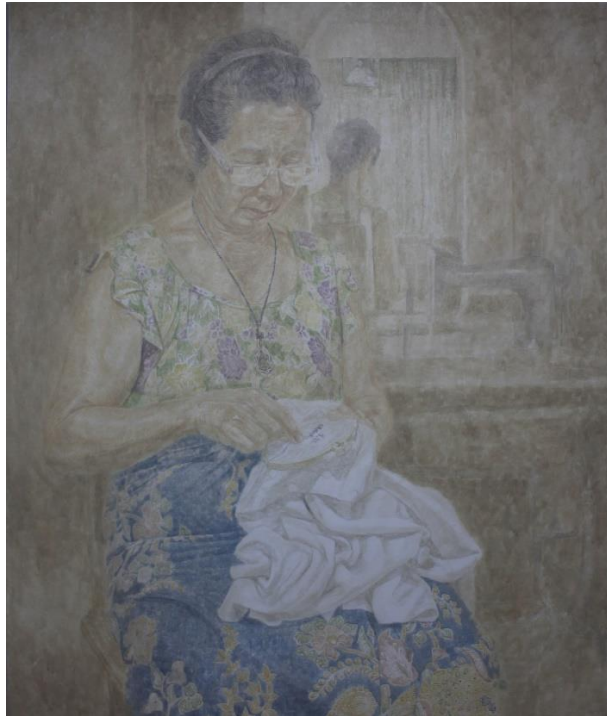
ภาพที่ 35 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 36 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 37 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

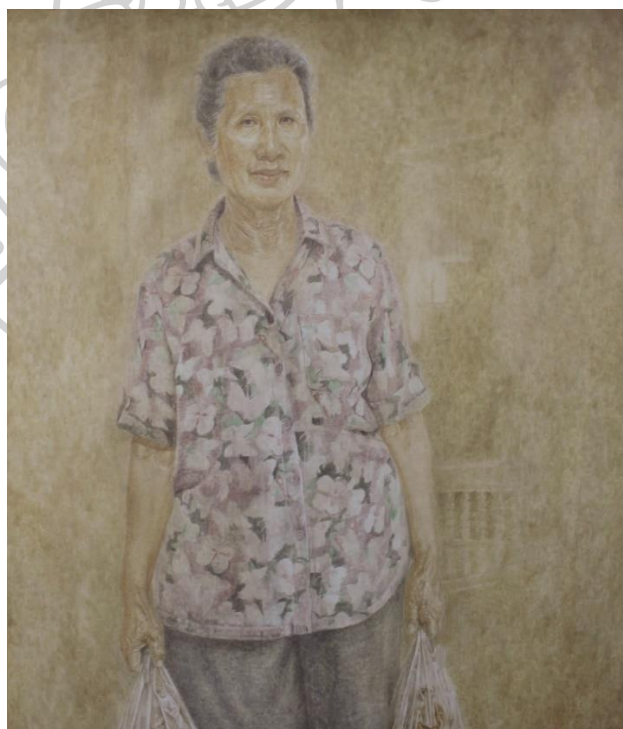

ภาพที่ 38 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

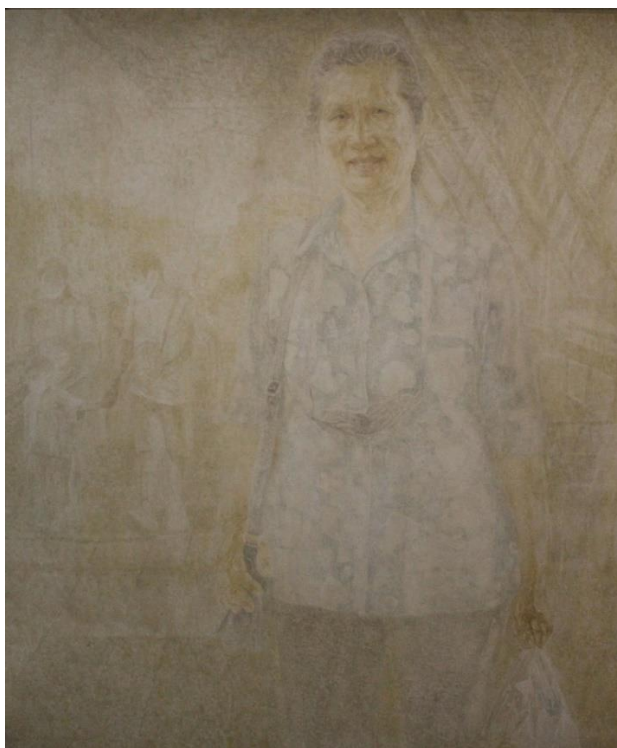

ผลงานช่วงวิทยานิพนธ์ (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564)

ผลงานในชุดนี้มีความลงตัวพอดีทั้งในเรื่องของความรู้สึกภายในใจที่ผสมผสานกับเทคนิคการสร้างสรรค์ผ่านรูปทรงของบุคคลที่สามารถบอกเล่าถึงความสุขของครอบครัวที่มาจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลางได้ การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้มีการเน้นจุดที่ชัดแต่มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งจนรูปทรงใดดูโดดเด่นขึ้นมาจนเกินไป และค่าน้ำหนักที่พรว่เลือนในบางส่วนของผลงานเพื่อสะท้อนถึงความสุขที่เคยขึ้นเกิดในอดีต ซึ่งความคมชัดและความพรว่เลือนก็มีการปรับใช้ให้เข้ากันกับประเด็นของความสุขในครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง คือ ผลงานได้ถูกตีความเรื่องความสุขโดยผู้ที่เติบโตมาจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดครอบครัวแห่วงกลางคือการหย่าร้างของพ่อแม่ ทำให้ภาพความสุขที่มีเกี่ยวกับครอบครัวนั้นพรว่เลือนไป แต่ขณะเดียวกันก็ได้ถูกเติมเต็มความสุขให้มีสีสันขึ้นอีกครั้งด้วยการกระทำของแม่เฒ่าผู้ที่เลี้ยงดูให้เติบโต และความสุขนั้นก็ค่อย ๆ สะสมขึ้นมาเรื่อย ๆ จนทำให้เกิดความรู้สึกที่พึงพอใจต่อชีวิตที่มี จึงนำความรู้สึกที่ผสมผสานกับแนวความคิดการเติมเต็มส่วนที่ขาดหายของครอบครัวลักษณะแห่วงกลางมาสร้างสรรค์เป็นผลงานชุด “ความสุขของครอบครัว”

ภาพที่ 39 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 40 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 41 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 42 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความสุขของครอบครัว” (Family Happiness) เป็นการนำเสนอความสุขที่เกิดจากการตีความโดยผู้ที่เคยโตมาจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง โดยเน้นการถ่ายทอดความรักและความผูกพันของข้าพเจ้าที่มีต่อแม่เฒ่าผู้ที่เลี้ยงดูให้เติบโต เพื่อสะท้อนถึงความสุขที่เข้ามาเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปของครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้โดยนำประสบการณ์ส่วนตัวมาถ่ายทอดความรู้สึกผ่านผลงานจิตรกรรมที่มีเทคนิคการทับซ้อนชั้นสีหลายชั้นหรือการลงสีแบบคลุมบรรยากาศ ทำให้เกิดเป็นคราบที่ไม่เรียบเนียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัวลักษณะแห่วงกลางที่เกิดจากครอบครัวที่มีความไม่สมบูรณ์ และผลงานทุกชิ้นก็ถูกวาดด้วยบุคคลที่เติบโตจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลาง ภาพรูปทรงที่ปรากฏก็เป็นภาพของบุคคลที่มาเติมเต็มความสุขที่ขาดหาย ผ่านการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ฉะนั้นร่องรอยจากคราบที่ทับซ้อนกันจึงสามารถถ่ายทอดความรู้สึกให้เห็นถึงชีวิตและความอบอุ่นตลอดจนความสุขที่ค่อย ๆ ปรากฏขึ้นต่อบุคคลวัตถุและสถานที่ ความสุขของครอบครัวที่เกิดขึ้นจากครอบครัวลักษณะแห่วงกลางจึงเป็นความสุขที่เกิดจากการเติมเต็มในส่วนที่ขาดหาย จนเกิดเป็นความพึงพอใจที่ท้ายที่สุดก็สามารถนำพาชีวิตไปสู่ความสุขที่แท้จริงได้

วิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลงานจิตรกรรมแนวเสมือนจริงในรูปแบบหนึ่งที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นไปอีกได้ จากศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงแบบแผนกระบวนการสร้างสรรค์และการทำงานศิลปะที่เป็นขั้นตอนเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ รวมไปถึงการจัดระบบความคิดในการสร้างสรรค์ และการปรับแก้ไขปัญหาในด้านรูปแบบการสร้างสรรค์ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษา และผ่านค้นคว้าการทำงานศิลปะชุดนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลงานศิลปะ และตัวข้าพเจ้าต่อไป ตลอดจนผู้ที่สนใจการศึกษาค้นคว้าในแนวทางอื่น ๆ

รายชื่อผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์	เทคนิค	ขนาด	ปี
1. “แม่เต่า”	สีอะครีลิค	147 x 170 cm.	2565
2. “รับ-ส่ง”	สีอะครีลิค	147 x 170 cm.	2565
3. “อาหารมือธรรมดา”	สีอะครีลิค	147 x 160 cm.	2565
4. “รอยยิ้มของแม่เต่า”	สีอะครีลิค	147 x 160 cm.	2565

รายการอ้างอิง

Fredric Jameson. (1991). **Postmodernism, or The Cultural Logic of Late Capitalism (1984)**. Postmodernism, or, The Cultural Logic of Late Capitalism. Durham: Duke UP, 1-54.

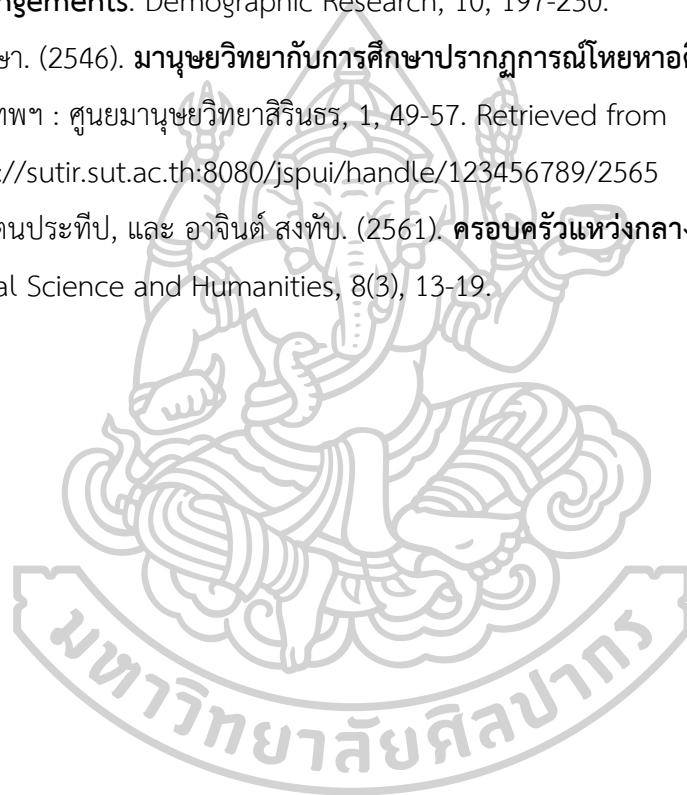
Andrew Mason and Sang-Hyop Lee. (2004). **Population aging and the extended family in Taiwan: A new model for analyzing and projecting living arrangements**. Demographic Research, 10, 197-230.

พัฒนา กิติอาษา. (2546). **มนุษยวิทยากับการศึกษาปรากฏการณ์โหยหาอดีตในสังคมไทยร่วมสมัย**.

กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 1, 49-57. Retrieved from

<http://sutir.sut.ac.th:8080/jspui/handle/123456789/2565>

ศรัณย์ฤกษ์ รัตนประทีป, และ อาจินต์ สงทับ. (2561). **ครอบครัวแห่งกลาง**. EAU Heritage Journal Social Science and Humanities, 8(3), 13-19.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อดิศักดิ์ ศิรินพวงศ์
วัน เดือน ปี เกิด	9 พฤศจิกายน 2540
สถานที่เกิด	สงขลา
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาศิลปะไทย ภาควิชาศิลปะไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	66 ม.2 ต.บ้านขาว อ.ระโนด จ.สงขลา 90140
รางวัลที่ได้รับ	เข้าร่วมโครงการดาวเด่นบัวหลวง ๑๐๑ ประจำปี 2562 เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพศิลปินรุ่นใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 (Young Artists Talent #11) ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะการสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประจำปีการศึกษา 2562

